

Het kan écht anders!

**Verkiezingsprogramma 2010-2014
Pro Hengelo**

open, eerlijk, anders

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Voorwoord	3
1. Bestuurlijke vernieuwing en herstel van democratische verhoudingen	3
1.1 De gemeenteraad	3
1.2 De invloed van bewoners	4
1.3 Buurtbeheer	5
1.4 De ambtelijke dienst	5
1.5 Dienstverlening	6
2. Ruimtelijke ordening	6
3. Woningbouw	8
4. Binnenstad	8
5. Milieubeleid	9
6. Dierenwelzijn	10
7. Openbare orde en veiligheid	10
8. Regionale samenwerking	11
9. Onderwijs	12
10. Opvoeding	13
11. Zorg	14
12. Werkgelegenheid	15
13. Ouderen en mensen met een beperking	16
14. Cultuur en sport	17
15. Geen integratiebeleid maar probleembestrijding	19
16. Financieel beleid	20

Voorwoord

Pro Hengelo is een partij die is ontstaan uit twee plaatselijke politieke partijen, te weten Hengelo.nu en Progressief Hengelo. Deze partijen zijn samengegaan, omdat zij elkaar versterken en omdat ze vinden dat te veel versnippering de lokale politiek in Hengelo niet ten goede komt.

Pro Hengelo staat voor een open, eerlijke, maar vooral andere Hengelose politiek. Ons verkiezingsprogramma 2010-2014 geeft richting aan die andere manier van politiek bedrijven. Geen achterkamertjes meer of vooringenomen politieke standpunten, maar goed kijken en luisteren naar wat de inwoners van Hengelo nu écht willen. Pro Hengelo heeft geen binding met landelijke politieke dogma's, maar is een partij van en voor Hengelose inwoners. Ons ideaal is dat de Hengeloërs zich, ongeacht hun politieke kleur, weer kunnen vereenzelvigen met de lokale politiek en hun vertegenwoordigers in de gemeenteraad. Pro Hengelo richt zich op de wensen van de inwoners van Hengelo en zal hun wensen politiek vertalen daar waar dit mogelijk is. Als de kiezers het willen, is Pro Hengelo bereid om leiding te geven aan het ontwikkelen van de Hengelose samenleving op basis van eerlijke en democratische principes.

1. Bestuurlijke vernieuwing en herstel van democratische verhoudingen

Het gaat al jarenlang niet goed met het gemeentebestuur van Hengelo. Leg de krantenknipsels van de afgelopen periode maar naast elkaar en je ziet een parade van bewonersgroepen die hun kont tegen de krib gooien, politieke ruzies, bestuurlijke blunders, willekeur in het vergunningenbeleid en pijnlijke juridische fouten. De belangrijkste oorzaak van de ellende is het onvermogen van het zittende gemeentebestuur om goed naar de inwoners te luisteren. Daarnaast speelt de achterkamertjespolitiek een grote rol. Op het gemeentehuis drijven de drie coalitiepartijen CDA, PvdA en Groen Links al jarenlang hun zin door zonder naar anderen (inwoners en oppositie) te luisteren en hun plannen ter discussie te stellen. Bovendien is een controle door de gemeenteraad feitelijk onmogelijk, omdat de coalitiepartijen echte controle afwijzen.

Aan deze situatie moet een einde komen en dat vraagt om een mentaliteitsverandering bij de Hengelose politici. Een eerlijke en open instelling van de politici moet niet alleen met de mond worden beleden, maar ook met het hart. Als Pro Hengelo voldoende steun krijgt van de kiezers, zal het niet meer gebeuren dat de inwoners van Hengelo en leden van de gemeenteraad zo systematisch van de macht worden uitgesloten als in de afgelopen jaren het geval is geweest.

Om het vertrouwen tussen de inwoners en de politiek van Hengelo weer te herstellen doen wij de volgende voorstellen:

1.1 De gemeenteraad

- De gemeenteraad herpakt zijn wettelijke rol als hoofd van de gemeente. Wethouders respecteren volop het democratische proces. Er is geen plaats meer voor arrogantie van de macht. De wethouders dienen op de eerste plaats de inwoners van de stad en zij

beschouwen het als een grote eer om dit werk te mogen doen. De wethouders beloven goed te zullen kijken en luisteren naar de inwoners, alvorens besluiten te nemen.

- De controlerende rol van de gemeenteraad richting B&W wordt in ere hersteld. Goede controle door de gemeenteraad is alleen mogelijk als B&W ook controleerbaar willen zijn. Dat is vooral een mentaliteitskwestie. Pro Hengelo stelt de volgende maatregelen voor:
  - bij raadsvoorstellen liggen de onderliggende dossiers ter inzage voor raadsleden;
  - de jaarlijkse beleidsprogramma's worden zo ingericht en geconcretiseerd dat zij ook controleerbaar zijn;
  - subsidies worden door de raad vastgesteld;
  - begrotingswijzingen binnen programma's worden aan de raad voorgelegd;
  - de productbegroting van B&W ligt ter inzage voor de raad en kan als controle-instrument worden gebruikt;
  - alle raadsleden hebben vertrouwelijke inzage in de B&W notulen.
- De rechten van oppositiepartijen in de raad worden gerespecteerd. Vragen van raadsleden worden zonder meer worden beantwoord.
- Het gemeentebestuur is open en transparant. Er zijn geen geheimen, behalve als de wet dit vereist of een individuele inwoner in de knel komt door de openheid.
- Agendapunten voor de raad worden vooraf geagendeerd op een Trefpuntbijeenkomst waar bewoners desgewenst hun mening kunnen geven.
- De raadscommissies worden afgeschaft. De raad vergadert iedere 14 dagen. Eens per 4 weken is er een Trefpuntbijeenkomst. Besluitvorming vindt per onderwerp plaats in twee zittingen. De behandeling in eerste lezing is meningsvormend. Daarna hebben B&W de gelegenheid om de voorstellen aan te passen. Vervolgens wordt een besluit genomen.
- Het Collegeprogramma wordt afgeschaft. In de praktijk zijn het dode letters gebleken en het zegt de inwoners niets. Collegeprogramma's komen voort uit wantrouwen, belemmeren de invloed van inwoners en staan een vrije meningsvorming in de weg. Daarvoor in de plaats komt een actieprogramma. Hierin staat alleen de werkwijze van het college beschreven (hoe willen de wethouders de stad besturen) en welke problemen worden aangepakt. Inhoudelijke keuzen worden niet gemaakt en besluiten vallen pas later in overleg met bewoners en gemeenteraad.
- De politieke achterkamertjes worden afgeschaft. Bij ieder voorstel van B&W aan de raad wordt in het vervolg naar een meerderheid gezocht waarbij ook **niet** collegepartijen nadrukkelijk zijn betrokken. Geen dichtgespijkerde meerderheden, maar echte discussie, meningsvorming en besluitvorming. De uitkomsten van zo'n proces staan niet op voorhand vast, maar B&W praten volop mee en leiden geen gezichtsverlies door hun mening bij te stellen. We moeten af van het negativisme van de laatste jaren. Wethouders en raadsleden gaan de komende vier jaar op zoek naar nieuw vertrouwen en nieuwe samenwerking.
- Ex-wethouders met een uitkering van de gemeente worden net als andere werkloze inwoners van de stad aangemoedigd nieuw werk te zoeken of naar oude functies terug te keren. Zij ontvangen daarbij actieve steun van de gemeente. Dit traject zal direct na de verkiezingen worden gestart.

1.2 Invloed van de inwoners

- De stem van de inwoners moet gegarandeerd doorklinken in de besluiten van het gemeentebestuur. Ook als inwoners het na een inspraakprocedure niet eens zijn met een genomen besluit, moeten zij de overtuiging kunnen hebben voldoende te zijn gehoord. De deelnemers aan een inspraakprocedure zal worden gevraagd of zij met het verslag van het gesprek kunnen instemmen.

- Inwoners worden na een besluit actief geïnformeerd over de mogelijkheden gebruik te maken van bezwaar- en beroepsmogelijkheden bij de gemeente zelf, de bestuursrechter of de ombudsman voor de gemeente Hengelo, indien zij het niet eens zijn met een genomen beslissing.
- Onderzocht wordt of bij benoeming of herbenoeming van een burgemeester de gemeenteraad een burgemeestersverkiezing door de bevolking kan organiseren. De kandidaat waarop de meeste stemmen zijn uitgebracht, wordt in dat geval door de gemeenteraad formeel uitgenodigd om op de vacature te solliciteren en de raad plaatst deze kandidaat als eerste op de voordracht aan provincie en rijk. Er is een open kandidaatstelling. De burgemeester hoeft geen lid te zijn van een politieke partij. Iedereen kan in aanmerking komen voor het burgemeesterschap. De burgemeester oefent de wettelijke taken uit, bewaakt het democratisch functioneren van de gemeente en is verantwoordelijk voor openheid en transparantie.

1.3 Buurtbeheer

- Hengelo kiest voor echte invloed van inwoners op hun leefomgeving via buurtbeheer. Hoe dichterbij huis, hoe groter de invloed van de inwoners kan zijn. Zo wordt de menselijke maat in de praktijk toegepast en worden de beslissingen ingegeven door het gezond verstand van de mensen ter plaatse.
- Het medeverantwoordelijk zijn krijgt gestalte via de wijkorganen. Per stadsdeel kunnen wijkorganen die dit wensen, alle beslissingen nemen over het beheer en onderhoud van de leefomgeving (groen, wegen, paden, woonerven, verkeer, parkeren, klachtafhandeling, etc.). Het totaal budget per stadsdeel wordt door B&W vastgesteld.
- Besluiten worden genomen op voordracht van het stadsdeelhoofd. Het algemeen belang van de wijk wordt hierbij als richtsnoer genomen. Het wijkorgaan fungeert als inhoudelijke opdrachtgever van het stadsdeelhoofd en zijn of haar ambtenaren. Zij verantwoorden hun werkzaamheden tegenover het wijkorgaan. Alle ambtenaren in het stadsdeel blijven gewoon in dienst van de gemeente en B&W blijven rechtspositioneel verantwoordelijk. Stadsdeelambtenaren worden door B&W benoemd na instemming van het wijkorgaan.
- Wijkorganen bepalen zelf hoe zij zich willen organiseren. Het democratisch functioneren moet echter zijn gewaarborgd. Buurtbewoners moeten actief kunnen meebeslissen over het reilen en zeilen van de wijk. Wijkorganen kunnen bij hun werk worden ondersteund door het welzijnswerk.
- Een stadsdeelhoofd dat zich op grond van het algemeen belang niet kan verenigen met een genomen besluit van het Wijkorgaan, kan in beroep gaan bij een commissie uit de gemeenteraad. Deze hoort betrokkenen. De commissie met democratisch gekozen leden neemt de finale beslissing.
- De dorpskern Beckum/Oele krijgen een eigen status binnen het buurtbeheer.

1.4 De ambtelijke dienst

- De mentale instelling van de ambtenaren zal moeten veranderen. Het belang van de inwoner behoort voorop te staan en niet dat van de organisatie. Dit is een kwestie van gevoel en gezond verstand. Ambtelijke creativiteit en vernieuwing worden aangewakkerd. De Hengelose uitstelcultuur wordt vervangen door het belonen van initiatief, verantwoordelijkheid, planmatig werken en snelheid.
- De ambtelijke organisatie gaat al jarenlang gebukt onder het slecht functioneren van de politiek. B&W hebben reorganisatie op reorganisatie gestapeld zonder dat de effectiviteit

van het apparaat is verbeterd. Ondertussen is er wel veel schade aangericht in de loyaliteit van mensen richting hun werkgever. De echte oorzaak van de problemen is een scheef gegroeide politieke cultuur waarin ambtenaren al jaren gedwongen zijn op te schrijven wat B&W graag willen horen en niet wat het beste is voor de stad. Pro Hengelo wil dat ambtenaren hun rol van onafhankelijke adviseurs en uitvoerders van politieke besluiten weer terugkrijgen. Zij gebruiken hun deskundigheid en gezond verstand om aan te geven wat het beste is voor de stad, waarna B&W c.q. de gemeenteraad beslissen. Als B&W c.q. de gemeenteraad een besluit hebben genomen, wordt dit loyaal uitgevoerd door de ambtelijke dienst.

- Instellen van een juridische controlefunctie. Alle belangrijke besluiten worden juridisch getoetst. Belangrijkste functie is de bescherming van de inwoners tegen een overmachtige overheid en de bescherming tegen juridische fouten die veel geld kosten. Oordelen van de bestuursrechter en de ombudsman ingeval van conflicten met inwoners worden zonder mitsen en maren inhoudelijk overgenomen

1.5 Dienstverlening

Pro Hengelo wil dat de gemeenteraad de kwaliteit van de dienstverlening aan de inwoners op de voet gaat volgen (vergunningen, burgerlijke stand, paspoorten en rijbewijzen, etc.). Waar nodig zal de service worden verbeterd.

- De gemeente hoeft niet te verdienen aan de dienstverlening. De tarieven zijn slechts kostendekkend.
- De afgifte van bouw- en milieuvergunningen zal worden verbeterd door termijnen voor vergunningverlening beter in acht te nemen.
- Iedere aanvrager van een vergunning krijgt een contactpersoon aangewezen die primair verantwoordelijk is voor een snelle afgifte van de vergunning.
- Als een aanvrager twee of meer vergunningen nodig heeft voor een project, zal de procedure worden vereenvoudigd door één vergunning af te geven die op alle aspecten van een project betrekking heeft.
- Bureaucratie wordt uitgebannen door het samenvoegen van ambtelijke afdelingen. Complexe vergunningen worden door een team van deskundigen voorbereid.

2. Ruimtelijke ordening

Hengelo is een stad met sterke en zwakke kanten in stedenbouwkundig en ruimtelijk opzicht. Sterk is de beschikbare ruimte, de (soms) prachtige naoorlogse wederopbouwplannen, het stratenpatroon, de bereikbaarheid, de nabijheid van recreatiegebieden en het vriendelijke karakter van de stad. Zwak zijn echter de verrommeling die plaatsvindt door de vele incidentele bouwprojecten waar te weinig visie achter zit, de lege plekken die al jarenlang om invulling vragen en de aankleding van de binnenstad die afbreuk doet aan het gezellige karakter dat Hengelo als stad zou kunnen hebben. Er is werk aan de winkel de komende jaren! Bij alle ruimtelijke plannen zal de bevolking tijdig worden geïnformeerd. Er wordt geen plan bekend gemaakt zonder een deugdelijke ruimtelijke onderbouwing en de inpassing van het plan in ruimtelijke ontwikkelingen van Hengelo als geheel.

Pro Hengelo stelt het volgende voor:

- De ruimtelijke kwaliteit van stad vraagt voortdurende verbetering. Bij beslissingen van enige omvang zal worden gewerkt met beeldkwaliteitplannen waaraan ruimtelijke beslissingen en bouwvergunningen worden getoetst. Inwoners kunnen hierop inspreken. Voorkomen moet worden dat via reeksen incidentele beslissingen een middelmatige en niet spannende stad ontstaat.
- Groene ruimtes in Hengelo moeten groen blijven. Er komen geen nieuwe locaties voor stadsuitbreiding. Er kan worden bijgebouwd via hergebruik van bestaande locaties en verdichting van de stad.
- Als nieuwe bedrijventerreinen nodig zijn, worden bestaande locaties herontwikkeld of gerevitaliseerd. Nieuwbouw kan uitsluitend plaatsvinden op plaatsen met een goede infrastructuur.
- De realisatie van de structuurvisie Beckum/Oele, met daarbij de prioritering van de dorpsraad, moet in deze periode slagvaardig ter hand worden genomen.
- Bij het inschakelen van projectontwikkelaars houden B&W te allen tijde de regie in handen, gericht op het bouwen van ruimtelijke kwaliteit, ook als de gemeente geen grondeigenaar is. Bouwvergunningen worden gebonden aan een termijn waarbinnen het werk gereed moet zijn.
- Opbrengsten van projectontwikkeling komen meer dan nu ten goede aan de gemeente. Indien nodig kunnen hiermee tevens de kosten van sociale woningbouw worden verlaagd, zodat de huren voor de laagste inkomensgroepen worden gematigd.
- Bij nieuwbouwprojecten wordt een extra energiebesparing van 20 % nagestreefd.
- De bouw van een nieuw stadskantoor wordt opnieuw bekeken na de verkiezingen. Pro Hengelo wil dit besluit zo mogelijk terugdraaien. Het plan is veel te duur. Ambtenaren kunnen blijven in het huidige stadskantoor. Wel moet het stadhuis een opknapbeurt krijgen en zullen milieubesparende voorzieningen getroffen worden.
- Bomen in het openbare gebied zullen waar mogelijk worden beschermd. In nieuwbouwggebieden wordt het oorspronkelijke landschap zoveel mogelijk in stand gehouden of hersteld.
- De snelwegen langs Hengelo zijn een onontkoombaar feit. De geluidsoverlast is afgenomen door het aanbrengen van fluisterasfalt op de A1. Een tweede stap is het instellen van een maximumsnelheid van 100 km per uur. B&W bepleiten deze maatregel bij de provincie en het rijk en zijn bereid om hiervoor samen met de inwoners actie te voeren.
- Om de leefbaarheid voor Beckum/Oele ook voor de toekomst te garanderen is Pro Hengelo voorstander om van de N739 welke door Beckum loopt een gemeenteweg te maken en te laten onderzoeken hoe de verkeersstroom verder is in te perken.
- Fietspaden worden in goed overleg met de Fietsersbond Hengelo verbeterd. Dit geldt onder andere voor de oversteek van de Marskant bij het politiebureau, de Deldenerstraat en de situatie nabij de Muziekschool.
- Het gratis openbaar vervoer zal worden uitgebreid. Aanleg van de Laan van Driene is niet nodig. Buiten de stadsring blijft het parkeren vrij, tenzij de buurtbewoners vragen om een beperkend parkeerbeleid.
- De komst van een luchthaven op het voormalig vliegveld Twente wordt afgewezen. Het terrein kan aan de natuur worden teruggegeven.
- De gemeente zal een stadsarchitect benoemen die waakt over de ruimtelijke kwaliteit van de stad en die verrommeling tegengaat.
- De vestiging van een gezondheidspark is een langdurige strijd geweest tussen de gemeente en bewoners waarbij Pro Hengelo de bewoners steeds heeft gesteund. Bij de

verdere invulling van het terrein zal Pro Hengelo bewaken dat recht wordt gedaan aan alle uitgangspunten en afspraken die zijn gemaakt.

3. Woningbouw

Bij het volkshuisvestingsbeleid wordt de vraag naar woningen van bewoners en toekomstige bewoners als uitgangspunt genomen. De positie van starters en huurders van sociale woningen vraagt om bijzondere aandacht. Met Enschede, Almelo, Borne en Oldenzaal (Netwerksteden) worden afspraken gemaakt die ongezonde concurrentie in het woningaanbod moeten voorkomen. Feitelijk is in deze plaatsen sprake van een gezamenlijke woningmarkt.

- Verbeteren van de woonkwaliteit van goedkope woningen heeft prioriteit boven sloop als bewoners vragen om goedkope woningen. Bewoners bepalen samen met de gemeente en de corporatie wat de gewenste woonkwaliteit moet worden en welke kosten daaraan zijn verbonden. Sloop van goedkope woningen alleen met instemming van bewoners en voor zover er op de woningmarkt geen vraag naar deze woningen is.
- In samenwerking met bewoners worden bewoonbaarheidnormen opgesteld waaraan alle Hengelose huurwoningen minimaal moeten voldoen.
- Doorstroming vanuit goedkope en kwalitatief slechte huurwoningen kan worden bevorderd door in nieuwbouwwijken ten minste 30 % woningen te bouwen in de sociale sector.
- Corporaties worden gezien als sociale instellingen. De gemeente werkt niet mee aan zuiver commerciële vastgoedactiviteiten van corporaties. Corporaties met directeurs met een salaris boven de afgesproken norm, kunnen geen gesprekspartner van de gemeente meer zijn.
- Particulieren krijgen ruim baan om vrij te bouwen. Nieuwbouwplannen worden getoetst op hun ruimtelijke kwaliteit. Cataloguswoningen worden niet toegestaan. Ook in de goedkope sector wordt particulier bouwen mogelijk gemaakt.
- Stimuleren van het eigenwoningbezit en de bouwproductie door de uitgifte van kavels voor particulier opdrachtgeverschap zonder tussenkomst van projectontwikkelaars. Om de nieuwbouw van goedkope eigen woningen mogelijk te maken, zal wat betreft Pro Hengelo een ruime uitgifte van kleine kavels gaan plaatsvinden.

4. Binnenstad

Het belangrijkste doel van het binnenstadsbeleid is het terugbrengen van de gezelligheid in de binnenstad en het versterken van de economische kansen voor de middenstand. Er zijn reeds allerlei beloftes gedaan over de inrichting van bijvoorbeeld het marktplein. Daarvan is helaas zeer weinig terecht gekomen. De rol van de middenstand bij de ontwikkeling van de binnenstad is cruciaal. Het gemeentebestuur zal open staan voor ideeën en maatregelen die door de middenstand worden aangedragen.

Pro Hengelo stelt het volgende voor:

- De discussie over het marktplein is in volle gang. Het gaat er hierbij om de gezelligheid in de stad weer terug te brengen. Er blijken nog steeds veel twijfels te zijn over de nieuwste plannen van B&W. De ervaring leert ook dat plannen na de verkiezingen snel weer uit

beeld verdwijnen. Pro Hengelo wil dat er nu wordt doorgepakt. Het beste is om nu twee of drie alternatieven te maken waarin de uitkomsten van het binnenstadsdebat zijn vertaald en deze zo spoedig mogelijk via een referendum of consultatie aan de bevolking voor te leggen. Daarna gaat onmiddellijk de schop in de grond.

- De renovatie van de Lange Wemen heeft prioriteit ter versterking van het stadshart. De koppeling met de bouw van een nieuw stadskantoor wordt afgewezen vanwege te hoge structurele lasten voor de gemeente.
- Rondom de binnenstad wordt voldoende parkeerruimte gebouwd. Door het gratis openbaar vervoer kan hopelijk worden volstaan met een kleiner aantal parkeerplaatsen, maar uitgangspunt is dat gebouwd wordt naar behoefte. De parkeertarieven dienen gematigd te zijn om winkel- en horecabezoek te stimuleren. Buiten de stadsring blijft parkeren gratis, tenzij de bewoners zelf verzoeken om een beperkend verkeersbeleid.
- Samen met de middenstand zal Hengelo zich als modestad manifesteren. De komst van nieuwe winkelvoorzieningen in alle modecategorieën wordt gestimuleerd.
- In de binnenstad wordt de komst van starters en de vestiging van kleine winkeltjes gestimuleerd door het beschikbaar stellen van passende bedrijfsruimte. Diversiteit in het winkelaanbod is zeer wenselijk.
- Er zal verder worden geïnvesteerd in het terugbrengen en zichtbaar maken van de beken in de binnenstad.
- Het monument ter herinnering aan de Tweede Wereldoorlog zal een meer prominente positie gegeven worden op het Burgemeester Jansenplein.

5. Milieubeleid

Milieubeleid is voor Pro Hengelo een belangrijke zaak. Wat betreft het milieu zijn wij grote voorstander van extra aandacht voor de communicatie richting de inwoners als het gaat om alle natuur- en milieuactiviteiten. Controle op milieuwetten en betere communicatie hierover zijn essentieel. Dat geldt zeker ook voor het klimaatbeleid. Veel gemeenten in Nederland hebben de ambitie uitgesproken om in 2050 een klimaatneutrale gemeente te zijn en ook wij zijn daar een voorstander van. De groene longen aan de randen van Hengelo zijn voor Pro Hengelo uiterst waardevol en moeten beschermd worden.

Pro Hengelo stelt het volgende voor:

- Intensieve communicatie tussen inwoners en bestuur over natuur, milieu en landschap en laten zien wat je bereikt hebt.
- De gemeente heeft een actueel milieubeleidsplan om sturing te geven. Hiervoor concrete doelstellingen formuleren en deze ook actief volgen (monitoren).
- Natuur en milieutips op de gemeentepagina en in het lokale huis aan huis bladen plaatsen
- Afspraken met woningbouwcorporaties voor plaatsing HR-ketels en isoleren van bestaande woningen.
- Het stimuleren van duurzame woningen, duurzame bedrijfsgebouwen en energieneutrale woningen in nieuwbouwwijken.
- Alle gemeentegebouwen, scholen en gebouwen van gesubsidieerde instellingen worden de komende vier jaar 10 % energiezuiniger dan op dit moment.
- Toepassen van ledlampen bij straatverlichting.
- Plaatsing van extra containers bij flats/appartementencomplexen voor plastic afval.
- Jaarlijks meerdere afvalpreventiecampagnes organiseren en ondersteunen.

- Streng handhaven bij veroorzaken van zwerfafval.

6. Dierenwelzijn

Dieren worden in onze samenleving vaak als producten gezien en ook vaak zo behandeld. Dieren hebben echter ook een bewustzijn en gevoel en hebben mede daarom recht om met respect behandeld te worden. Dit betekent dat zij rechten hebben om zoveel als mogelijk in een omgeving te leven die voor hen ook natuurlijk is. Pro Hengelo wil opkomen voor de rechten van de dieren daar waar ze geschonden worden.

Pro Hengelo stelt het volgende voor:

- Dieren die door hun bezitters niet langer verzorgd kunnen worden, moeten goed opgevangen worden.
- De dierenambulance en het dierenasiel kunnen op onze steun rekenen.
- Voldoende middelen voor natuureducatie en de kinderboerderij.
- Vrij uitloop voor honden op voldoende plaatsen in Hengelo.
- Geleidelijk afschaffen van de hondenbelasting. Inning en handhaving zijn te duur in relatie tot de opbrengsten.
- Inwoners die dieren mishandelen of verweesd achter laten, dienen opgespoord en bestraft te worden.
- Pro Hengelo is voor gemeentelijk beleid dat extra aandacht heeft voor dierenwelzijn en bij handhaving van het buitengebied zal dit ook een onderdeel moeten zijn van de controle.
- Bij afgifte van vergunningen voor veeteeltbedrijven zullen deze bedrijven getoetst worden op diervriendelijkheid.

7. Openbare orde en veiligheid

Veiligheid is een thema dat nauw verbonden is met het rechtsgevoel van de inwoners. Hengelo is één van de veiligste steden in Nederland en dat is maar goed ook. Maar om dit zo te houden, moet het toezicht worden verscherpt en de handhaving worden verbeterd. Het gaat hierbij niet alleen om straffen, maar ook vooral om preventie. De bestrijding van criminaliteit, overlast en onveiligheid is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van politie, justitie en de gemeente.

Daarom stelt Pro Hengelo de volgende voor:

- De invoering van cameratoezicht in de binnenstad van Hengelo, zodat in geval van calamiteiten onmiddellijk ingegrepen kan worden en de daders herkend kunnen worden op basis van de beelden. Hier worden twee doelen gediend: veilig uitgaan in de binnenstad en het tegengaan van geweld op straat.
- Ook huiselijk geweld blijft een aandachtspunt, want de cijfers laten zien dat het in 2008 is toegenomen.
- Alcoholmisbruik door jongeren moet actief worden tegengegaan. Bij openbare dronkenschap onder 16 jaar, moeten de jongeren een blaastest ondergaan en bij een te hoog promillage meegenomen worden naar het politiebureau, alwaar hun ouders ze

kunnen ophalen. Overigens nam de totale overlast van de jeugd in 2008 af. Preventie door middel van voorlichting en toezicht is hierbij het sleutelwoord.

- Iedere buurt of wijk moet een eigen wijkagent hebben en die wijk moet dan ook weer niet zo groot worden dat de persoon in kwestie het niet kan overzien. Hengelo kent op dit moment zes wijkagenten en twee jeugdagenten. Het is de vraag of zes wijkagenten de hele stad kunnen overzien. Meer wijkagenten maken de preventie gemakkelijker. Meer preventie betekent ook minder oplossen achteraf, wat vaak duurder is, omdat er meer mensen bij betrokken zijn. Betere preventie kan ook het aantal aangiftes reduceren. Binnen de politie is het ook belangrijk bureaucratie weg te nemen zodat (wijk)agenten meer tijd in de wijk kunnen doorbrengen. De burgemeester moet dit bespreekbaar maken in het overleg met de korpsbeheerder.
- Het werken met buurtpreventieteams of buurtwachten kan het gevoel van veiligheid versterken door meer sociale controle, het controleren en onderhouden van de woonomgeving en het bevorderen van de zelfredzaamheid, want actieve en betrokken inwoners hebben een sterke meerwaarde voor een leefbare buurt of wijk. De gemeente is hierin ondersteunend en biedt voorzieningen aan. Waar nodig kan men een wijkactieplan of een wijkveiligheidsplan opstellen en zodoende de knelpunten van een wijk en mogelijke oplossingen benoemen. De gemeente en de politie maken jaarlijks concrete afspraken over doelen en inhoud van de samenwerking.
- Extra aandacht voor veelplegers die veel overlast veroorzaken. Het hinderlijk volgen van asociale gedragingen werkt uiteindelijk ook preventief. Maar ook de opvang na detentie vraagt nog de nodige aandacht, want de uitdaging blijft om herhaling te voorkomen.
- Een degelijke opvang voor zwerfjongeren en daklozen met psychiatrische of verslavingproblemen. Door deze mensen wordt de leefbaarheid van een buurt aangetast en ze zijn ook nog vaak zelfdestructief. Goede maatschappelijke opvang is een eerste vereiste voor deze personen.
- De illegale wietteelt moet streng aangepakt worden, al was het alleen maar om de georganiseerde illegale handel tegen te gaan. Bovendien brengt het thuis wiet telen nogal wat veiligheidsrisico's met zich mee, omdat het zeer brandgevaarlijk is. Ook de handel in harddrugs moet met alle mogelijke middelen bestreden worden. Klachten uit de buurt moeten door de politie serieus genomen worden.
- Een betere handhaving van de maximumsnelheid van 30 km per uur in woongebieden. Landelijk heeft dit geen prioriteit, maar Pro Hengelo vindt dat de politie in Hengelo hier beter op toe moet zien.
- Snel en effectief optreden bij geweld gericht tegen ambtenaren of uitvoerders, waarbij de schade verhaald wordt op de overtreders. Passende sancties daarbij zijn een gebouw- of gebiedsverbod.

8. Regionale samenwerking

Pro Hengelo zal zich blijven verzetten tegen een vierde bestuurslaag in de vorm van de Regio Twente die vaag is en ondemocratisch. Wij zijn dan ook voorstander van de verdere afbouw van de bestuurlijke macht van de Regio Twente en de financiële bijdrage hiervoor.

Pro Hengelo stelt het volgende voor:

- De regionale samenwerking in Regio Twente moet zich beperken tot de zogenaamde "doetaken" zoals de regionale brandweer, de GGD, de afvalverbranding, de centrale

meldkamer en de exploitatie van recreatieve terreinen. Een afgeslankte ambtelijke en bestuurlijke organisatie kan zorgen voor de aansturing van deze voorzieningen.

- Samenwerking tussen de netwerksteden juichen wij toe als het gaat om het realiseren van gezamenlijke besparingen en het uitbannen van onderlinge concurrentie. De grondpolitiek, de ruimtelijke plannen en de woningbouw vergen een voortdurende afstemming. Ook kan een gezamenlijke inspanning plaatsvinden gericht op het binnenhalen van Europese subsidies. Voorwaarde is wel dat gemeenten rekening houden met elkaar en elkaar geen overlast opdringen, zoals het geval is met de komst van vliegveld Twente.
- Euregionale samenwerking wordt bevorderd, mits het gaat om concrete projecten en subsidies welke grensoverschrijdend zijn en die zijn ontdaan van overbodige bestuurlijke drukte.
- Investeren in de relatie met de provincie en kijken naar verdere uitbouw van taken welke nu bij de Regio Twente liggen.
- Op regionaal niveau kijken en samenwerken voor het binnenhalen van Europese subsidies en lobbyactiviteiten.

9. Onderwijs

Onderwijs is investeren in de toekomst. Alle kinderen verdienen goed onderwijs en als ze de kans krijgen om hun talenten te ontplooien is dit de beste garantie voor een goede toekomst. Segregatie (zwarte en witte scholen) moet worden tegengegaan. Achterstanden moeten via het onderwijs zoveel mogelijk weggenomen worden, maar dat betekent dat de kansen ook geboden moeten worden in de zin van bereikbaarheid van het hele scala van onderwijsvormen. Het openbaar onderwijs in Hengelo heeft in 2008 dezelfde bestuursvorm gekregen als het bijzonder onderwijs. Gestreefd zal moeten worden naar een goede spreiding van de kinderen met een achterstand over alle scholen.

Pro Hengelo acht de volgende speerpunten van belang:

- Scholen moeten terug naar de menselijke maat, omdat dat ertoe leidt dat kinderen weer gekend en herkend worden en spijbelen en schooluitval beter bestreden kunnen worden. Verschillende schooltypes krijgen weer een eigen locatie, zoals vmbo, havo/atheneum, gymnasium, waardoor zij ook weer een eigen cultuur kunnen ontwikkelen. Het vmbo waar de jongeren een ambacht kunnen leren, verdient speciale aandacht, omdat hier de problemen het grootst lijken te zijn. Speciale zorg en begeleiding zijn noodzakelijk om het halen van de eindstreep en doorstroming te bevorderen. Waarom is het vmbo zo belangrijk? Heel eenvoudig, het levert ons de vakmensen van morgen.
- Het stimuleren van vak- of topscholen, waarbij de gemeente ook samenwerkt met bedrijven, scholen en zorgverlenende instanties om een betere doorstroming naar de arbeidsmarkt mogelijk te maken. De vakschool is een doorlopende vmbo/mbo-school. Topscholen zijn speciaal bedoeld voor mbo-leerlingen die boven de middelmaat uitsteken. De topschool is erop gericht de talenten van deze leerlingen beter te benutten. Zo wordt de overstap naar het hbo voor hen gemakkelijker.
- Naast de speciale zorg voor het vmbo is het ook belangrijk geld te investeren in de voorschoolse opvang en het primair onderwijs. Waar mogelijk is het belangrijk dat peuterspeelzalen nauw samenwerken met het primair onderwijs en eventueel in het hetzelfde gebouw ondergebracht worden. Bij nieuwbouw moet met deze integratie rekening worden gehouden. Hierbij speelt de Brede School een belangrijke rol. Binnen de Brede School kan beter gewerkt worden aan het vergroten en verbeteren van

ontwikkelingskansen van kinderen. De landelijke overheid stelt gelden beschikbaar voor activiteiten in het kader van de verlengde schooldag en ook de gemeente Hengelo moet dit soort projecten stimuleren.

- Scholen zijn een belangrijke schakel in het overdragen van normen en waarden en kunnen een bijdrage leveren bij het herkennen en voorkomen van asociaal gedrag. Het primaat van de opvoeding ligt echter altijd bij de ouders, die uiteindelijk verantwoordelijk zijn voor het gedrag van hun kinderen.
- Het onderwijs moet gericht werken aan verbeteringen. In het primair onderwijs kan dit door het invoeren van zogenaamde verbeterplannen die de lees- en rekenresultaten kunnen verbeteren. Er is een landelijk project gaande om deze resultaten te verbeteren en Pro Hengelo vindt dat dit op de kortst mogelijke termijn ook in Hengelo ingevoerd moet worden. Deze plannen hebben een sterke instrumentele toegevoegde waarde bij het opkrikken van leerresultaten. Daarnaast moet ook geïnvesteerd worden in de leerkracht, omdat de leerkracht één van de belangrijkste factoren is bij het realiseren van duurzame veranderingen binnen het onderwijs. Deskundighedsbevordering is van cruciaal belang.
- Het nieuwe toverwoord is passend onderwijs. In 2011 zal de Wet Passend Onderwijs in werking moeten treden, bedoeld om de complexiteit van het speciaal onderwijs doorzichtiger te maken. Besturen moeten kinderen passend onderwijs kunnen leveren en daarmee moet voorkomen worden dat ouders gaan shoppen om het juiste onderwijs voor hun kind te vinden. Weer Samen Naar School moet het leerlingenaantal in het speciaal onderwijs terugdringen. Er komen steeds meer zorgleerlingen (rugzakkinderen) in het reguliere basisonderwijs terecht en het is de vraag of dat een wenselijke ontwikkeling is, omdat de groep kinderen met gedragsproblemen het sterkst is gegroeid. De rugzakfinanciering lijkt zijn langste tijd gehad te hebben, want het geld gaat weer naar de regionale samenwerkingsverbanden en de scholen. In de praktijk blijkt dat, alle overlegorganen ten spijt, er nog steeds te weinig aandacht wordt besteed aan de zorgleerlingen, hun ouders en leerkrachten en dat er van passend onderwijs nog geen sprake is.
- Scholen moeten kinderen goed en professioneel bewegingonderwijs aanbieden door goed opgeleide vakleerkrachten.
- De overblijf en de voor- en naschoolse opvang op scholen moeten kwalitatief goed zijn en de kosten ervan relatief laag.
- De landelijke overheid gaat het primair onderwijs een bezuiniging opleggen van 90 miljoen euro op bestuur en management. Volgens de staatssecretaris mag dit niet ten koste gaan van het primaire proces. Daarom is het een uitdaging voor de gemeente Hengelo om te voorkomen dat het beleid van bezuinigen niet in de klassen voelbaar wordt. De politiek heeft al voor veel onrust gezorgd in het onderwijs en het steeds weer heroriënteren op nieuw beleid maakt het voor de mensen in het onderwijsveld niet gemakkelijker.
- De onderwijsstichtingen mogen best meer smoel krijgen. Het zou goed zijn als de instellingen op hun eigen websites meer zouden vertellen over hun visie op de ontwikkelingen in het onderwijsveld en de eigen rol daarin.

10. Opvoeding

Het opvoeden van kinderen is een van de moeilijkste taken waarvoor ouders worden gesteld. Een goede opvoeding is de basis voor goede gezondheid. Structuur, rust, reinheid en regelmaat zijn hiervoor de voorwaarden. Een goede opvoeding leert het kind zijn of haar behoeften uit te stellen en rekening te houden met de ander. We zien in deze tijd tekenen van te weinig structuur en teveel vrijheid. Pro Hengelo vindt dat er goed en zinvol gestraft moet

worden bij grensoverschrijdingen en dat er aandacht moet komen voor de opvoeding. Ons vertrekpunt bij de opvoedingsondersteuning is dat ouders de primaire verantwoordelijkheid dragen voor de opvoeding van hun kinderen.

- De gemeente kan de opvoeding van de Hengelose jeugd ondersteunen door vroegtijdige signalering van problemen en gebruik maken van een motivatiescan waarin frustratie en ambitie van de jongere verwoord worden. Scholen, politie, en maatschappelijk werk en jeugdzorg vervullen hierbij een sleutelrol. Waar nodig zullen reeds bestaande activiteiten op dit terrein worden geïntensiveerd.
- Alle ouders in Hengelo die dit wensen moeten opvoedingsondersteuning kunnen krijgen. Dit kan worden aangeboden via de consultatiebureaus, de scholen, de buurthuizen en de huisartsen. Voordeel is dat minder opvoedingstaken worden doorgeschoven naar het onderwijs en de jeugdzorg en dat het preventief is ten aanzien van problemen in de puberteit en adolescentie.
- We zien nu dat teveel opvoedingstaken worden doorgeschoven naar het onderwijs en de jeugdzorg. Het persoonlijke contact met de ouders over deze problemen is te mager. De menselijke maat vraagt om meer persoonlijk contact gericht op gezond verstand en minder protocollair contact gericht op regels en resultaat.
- Pro Hengelo vindt dat de jongeren aangesproken moeten kunnen worden op hun positieve motivatie, hun ambitie en dat vroegtijdig aandacht en steun wordt gegeven om dit te realiseren. Een hulpmiddel hierbij is de motivatiescan, waarin de jongere zijn of haar motivatie en ambitie vastlegt, wanneer er contact is met een hulpverlener.

11. Zorg

Gezondheid is een groot goed. Gezonde inwoners voelen zich beter, zijn gelukkiger en in staat volop mee te doen in de samenleving. Mensen met een lage opleiding leven in de praktijk aanzienlijk korter dan de gemiddelde Nederlander en nog veel korter dan de hoogopgeleiden. Bovendien leven zij minder jaren in goede gezondheid. Voorlichting en preventie zijn hierbij de sleutelwoorden. Gezondheidswinst en het terugdringen van ziektelast en voortijdige sterfte, helpen zowel de individuele inwoners als de samenleving. Pro Hengelo hecht grote waarde aan een gezonde samenleving. Om die reden zal bij het ontwikkelen van gemeentelijk beleid meer aandacht moeten worden gegeven aan de volksgezondheid. Het gaat bij de zorg overigens niet alleen om gezondheid, maar ook of mensen zich thuis voelen in hun wijk en leefomgeving. Mede daarom is Pro Hengelo een tegenstander van de komst van vliegveld Twente.

Pro Hengelo stelt het volgende voor:

- Ontwikkelen van een voorlichtings- en preventieprogramma gericht op gezond gedrag, een evenwichtige voeding, het bestrijden van alcohol en roken en het hebben van goede huisvesting. Het programma richt zich op groepen die door hun leefwijze een groot risico lopen op vroegtijdig overlijden in vergelijking met het Nederlands gemiddelde.
- Uit onderzoek is gebleken dat veel inwoners van Hengelo psychische klachten hebben. De gemeente neemt het initiatief om dit in kaart te brengen en (indien nodig) een plan van aanpak te ontwikkelen.
- Kindermishandeling behoort tot de ergste uitwassen van onze maatschappij. De gemeente moet het bestrijden van kindermishandeling tot een hoofdpunt van aandacht maken. Sluitende afspraken moeten worden gemaakt tussen lokale en regionale partners rondom

de aanpak kindermishandeling en een programmatraining en scholing aan professionals actief aanbieden. Vertrouwensartsen en GGZ-instellingen worden hierbij betrokken. Onderwijzend personeel - zij zien de kinderen dagelijks - worden ondersteund in het herkennen van kindermishandeling.

- Verdere ontwikkeling van het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG). Het CJG is een herkenbaar inlooppunt in de buurt waar ouders en jongeren terecht kunnen met hun vragen over gezondheid, opvoeden en opgroeien. Het centrum biedt advies, ondersteuning en hulp op maat.
- Het preventieve gezondheidszorgbeleid van de gemeente wordt voortgezet. Er komt een vervolg op de fit-no-fat-test in de wijken. Hierbij vooral extra aandacht voor jongeren.
- Het overmatige drankgebruik is onder jongeren sterk toegenomen. De gemeente voert een actief anti-rook- en anti-alcoholbeleid. Dit door het verbeteren van de regelgeving en de handhaving. Afspraken tussen gemeente, politie en zorgverleners worden gemaakt om deze problematiek het hoofd te kunnen bieden.
- Kinderen hebben recht op goede speelplaatsen. Bij het opstellen van bestemmingsplannen wordt hiermee rekening gehouden. Nieuwe speelplaatsen worden ingericht als er meer kinderen in een wijk of straat komen wonen.
- Het is essentieel om problemen in wijken vroegtijdig te signaleren. Pro Hengelo wil de netwerken in de wijken gaan versterken. Het gaat dan om sleutelfiguren uit bewonerskring, wijkagenten, onderwijzers, zorgverleners, maatschappelijk werkers, het welzijnswerk en wijkambtenaren. Samen kunnen zij veel meer dan iedere instantie op zichzelf. Netwerken kunnen rekenen op de ondersteuning van de gemeente.
- Honderden Hengeloërs hebben structureel met armoede te maken. Er dient aandacht te zijn voor deze kwetsbare groep. Vaak leidt armoede tot sociaal isolement. In het bijzonder wanneer er sprake is van kinderen die in een uitzichtloze situatie dreigen terecht te komen. De gemeente zal een krachtige regie op de hulp- en dienstverlening naar zich toetrekken ten bate van deze groep.
- Mensen met een uitkering worden gestimuleerd om zich in te zetten voor de maatschappij. Dit kan door vrijwilligerswerk, 'noaberhulp' of andere vormen van participatie. Voor Pro Hengelo geldt dat vrijwilligerswerk ook werk is. De gemeente stelt organisaties die vrijwilligers inzetten in staat om aan hen de maximale vrijwilligersvergoeding uit te betalen, indien de vrijwilliger een voldoende aantal uren per maand werkzaam is.

12. Werkgelegenheid

Het is nog onduidelijk hoe de economie uit de economische crisis tevoorschijn zal komen. De kans op een forse groei van de werkloosheid in onze stad blijft echter onverminderd aanwezig en daarom moet het nieuwe college dat na de verkiezingen wordt gevormd met alle mogelijkheden rekening houden. Algemeen geldt dat ten tijde van werkloosheid op landelijk en lokaal niveau veel initiatieven voor het scheppen van werkgelegenheid opbloeien. Waar mogelijk zal de gemeente Hengelo deze ideeën oppakken en ten uitvoer brengen. Pro Hengelo staat klaar om samen met anderen een gemeentelijk werkgelegenheidsbeleid te gaan voeren, indien noodzakelijk. Voor nu kondigen wij de volgende maatregelen aan:

- Jongeren die nog op school zitten worden gestimuleerd om een vervolgopleiding te gaan volgen indien na afronding van de studie de kans op werkloosheid zeer groot mag worden geacht. We zullen de kans grijpen om van hen nog beter ontwikkelde ambachtslieden te maken die in tijden van crises door scholing en praktijkervaring hun mannetje of vrouwtje kunnen staan.

- De gemeente zal samen met het bedrijfsleven, de scholen en de instanties die zorgen voor de opvang van werklozen, initiatieven nemen om banen te scheppen gericht op leren, het opdoen werkervaring en training “on the job”. Waar mogelijk zal dit gebeuren met behoud van uitkering.
- In tijden van nood neemt ook het beroep toe dat wordt gedaan op de WSW-regeling en de daaraan gerelateerde bedrijven. De gemeente neemt initiatieven om de komende jaren meer WSW-banen te scheppen.
- Indien de medewerking van de gemeente nodig is voor de vestiging van een nieuw bedrijf in Hengelo, zullen bedrijven die een arbeidsintensief karakter hebben met voorrang worden behandeld bij vestiging op gemeentegrond.
- Mensen die een eigen bedrijf willen starten zullen daarvoor alle mogelijke medewerking ontvangen. We denken daarbij aan extra ondersteuning in de uitkerings sfeer, het bieden van kredietmogelijkheden, hulp van de afdeling economische zaken, de beschikbaarstelling van kleinschalige en gemeenschappelijke bedrijfsruimte, hulp bij het verkrijgen van vergunningen, etc.
- Ondernemers moeten optimaal worden ondersteund door de gemeente. Geen ingewikkelde regelgeving, maar één loket waar ondernemers terecht kunnen.
- Herstructurering van wijken zoals van Berflo Es is voor de gemeente die hier in de komende jaren fors investeert, een mooie gelegenheid om de wijk economie verder te stimuleren: kleinschalige ondernemingen, ZZP-ers, winkels, etc.
- Het verstrekken van loonsubsidies aan bedrijven die voormalige bijstandstrekkers in dienst nemen.
- Intensiveren van trajectbegeleiding bij het vinden van een nieuwe baan.
- Bij aanbestedingen van grote projecten zal een beoordelingscriterium zijn het aantal arbeidsplaatsen en scholingsplaatsen dat de aanbesteding oplevert voor werklozen uit Hengelo.
- Voorgenomen investeringen door de gemeente Hengelo worden vervroegd om de economische crisis te kunnen bestrijden op het moment dat dit het hardst nodig is.
- Onderzocht zal worden of het mogelijk is om een gemeentelijke arbeidspool te vormen. In deze pool worden werklozen opgenomen naar wier arbeid voldoende vraag is, maar waarvoor geldt dat de werkgevers deze mensen niet in dienst kunnen nemen vanwege de onzekere vooruitzichten. Via de arbeidspool kunnen deze mensen mogelijk geheel of gedeeltelijk werkzaam blijven. Uitkeringsgeld zal worden aangewend om de arbeidspool te kunnen bekostigen.
- Bedrijven maar ook de gemeente zelf worden aangesproken op hun verantwoordelijkheid om mensen met een beperking in hun organisatie aan te stellen.

13. Ouderen en mensen met een beperking

Steeds meer ouderen leven langer met een goede gezondheid en hebben de middelen om plezierig te kunnen leven en zelfstandig te blijven. Mensen vinden het prettig om in hun eigen sociale omgeving te blijven, ook als ze wat meer ondersteuning nodig hebben. De overheid heeft de afgelopen jaren een toenemend beroep gedaan op de eigen verantwoordelijkheid en zelfredzaamheid van hulpbehoevende groepen inwoners zoals ouderen en mensen met een beperking. De organisatie van de zorg wordt steeds complexer, omdat procedures steeds ingewikkelder worden. Mensen moeten soms lang wachten, omdat door bureaucratie veel tijd verloren gaat. De menselijke maat moet terug in de maatschappij.

Pro Hengelo stelt het volgende voor:

- Eenzaamheid onder ouderen is een toenemend probleem. De gemeente neemt verdere initiatieven om deze eenzaamheid te verminderen. Het welzijnswerk zal worden uitgenodigd om plannen te maken om de sociale netwerken rond ouderen in de wijk te versterken. Daarnaast dienen er voldoende activiteiten te zijn waarin ouderen kunnen participeren.
- In wijken waar veel ouderen wonen, behoren wijkfuncties voor ouderen beschikbaar te zijn in de eigen woonomgeving. Gedacht kan worden aan maaltijdverzorging, dagopvang, tijdelijke opname, spreekuren van welzijnsorganisaties, pedicuren, vrijwilligerszorg, etc. Op basis van de bevolkingssamenstelling van de wijken zal worden nagegaan waar deze functies onvoldoende zijn en versterking behoeven.
- De marktwerking is funest voor de uitvoering van de gezinsverzorging en de ouderenzorg. Concurrenieren op prijs gaat ten koste van de kwaliteit van de zorg en de arbeidsvoorwaarden voor het personeel. Bij de aanbesteding van de thuiszorg kiest Hengelo voor kwaliteit. Bij nieuwe aanbestedingsprocedures wordt rekening gehouden met de continuïteit van zorg door dezelfde ondersteuner of hulpverlener bij de klant. Om te voorkomen dat de arbeidsvoorwaarden van medewerkers steeds verder wordt uitgehold, zullen in de aanbestedingvoorwaarden hierover instructies worden gegeven. Bij de beloning van directies geldt de Balkenende-norm als verplichting.
- Het beantwoorden van de hulpvraag van cliënten moet beter worden gecoördineerd. Problemen doen zich voor als de hulpvraag verandert met het verstrijken van de tijd. Onderzocht wordt of het mogelijk is om zorgbemiddelaars aan te stellen die de indicatiestelling gaan bewaken. Niet de professies en de regeltjes staan centraal, maar de dienstverlening aan de cliënt.
- Onderzocht wordt of de gemeente een eigen inspectiedienst kan oprichten die zich richt op het bewaken van de kwaliteit van de welzijnzorg in Hengelo. Het gaat daarbij om alle takken van gemeentelijk welzijnswerk van kinderopvang tot ouderenzorg en van buurtwerk tot daklozenzorg.
- Te vaak wordt bij klachten verwezen naar procedures zonder voldoende op het probleem in te gaan. Afhandelen van klachten moet sneller gebeuren. Belangrijk is dat een goede klachtafhandeling leidt tot een vroege signalering van problemen.
- De gemeente voert een actief beleid om vrijwilligers en mantelzorgers te ondersteunen. Scala zal worden gevraagd haar werk op dit terrein te intensiveren.
- Er loopt een proef met het gratis openbaar vervoer voor ouderen. Na de evaluatie zal Pro Hengelo bekijken of onze wens van gratis openbaar vervoer in Hengelo financieel bereikbaar is, ook voor andere doelgroepen.
- Openbare ruimte en openbaar vervoer behoren maximaal toegankelijk te zijn voor ouderen, mensen met een beperking en mensen die slecht ter been zijn. Belangenorganisaties zal worden gevraagd om actief betrokken te zijn bij het inrichten van de straten en het signaleren van knelpunten.

14. Cultuur en sport

Cultuur en sport zijn belangrijke onderdelen van de samenleving. Cultuur draagt bij aan het imago van een gemeente en het maakt de gemeente aantrekkelijker voor huidige en nieuwe bewoners. Een gevarieerd cultureel aanbod is van belang, maar ook moeten de inwoners betrokken worden bij nieuwe projecten en de mogelijkheid worden geboden zelf daarin te participeren. Sport is niet alleen gezond voor de individuele mens, het functioneert ook als

sociaal bindmiddel. Daarom geldt investeren in sport en beweging als een investering in de aanpak van maatschappelijke problemen zoals het langs elkaar heen leven van bevolkingsgroepen en probleemgedrag van jongeren. Naast breedtesport voor iedereen, heeft ook topsport een groot maatschappelijk belang. Topsport kan bijdragen aan de profilering van de gemeente, terwijl individuele topsporters een grote positieve uitstraling kunnen hebben als rolmodel. De FBK-games en de FC Twentespelers zijn voor onze gemeente hier een mooi voorbeeld van.

Pro Hengelo stelt het volgende voor:

- De Openbare Bibliotheek vervult een belangrijke culturele rol in onze stad. De bibliotheek wordt actief ondersteund door de gemeente, vooral als het gaat het verder ontwikkelen van de digitale bibliotheek. Daarnaast verdient het handhaven van een voldoende niveau van de collectie de aandacht. Pro Hengelo wil graag dat de kunstuitleen met de bibliotheek onder een dak komt te zitten, zodat beide organisaties elkaar kunnen versterken. De bibliotheek wordt een laagdrempelige culturele ontmoetingsplaats zo dicht mogelijk bij de mensen.
- De oorsprong van onze stad is het voormalig Huys Hengelo in Thiemsland. Met dit gebied wordt zorgvuldig omgegaan. Deze plek dient een invulling te krijgen die past bij haar historische karakter. De begraafplaats aan de Bornsestraat maakte vroeger deel uit van Huys Hengelo. Onderzocht moet worden of de historische band tussen beide kan worden hersteld.
- Cultuuronderwijs is een essentieel deel van het onderwijsaanbod. Om leerlingen in aanraking te laten komen met kunst en cultuur, maakt de gemeente geld vrij voor bezoek aan culturele instellingen.
- Samenwerking tussen de verschillende culturele instellingen is gewenst. Historisch Museum Hengelo en Twents Techniekmuseum het Heim zijn voor onze stad belangrijke cultuurinstellingen. Dit dient zo te blijven. Wel dienen beide instellingen verder te gaan onder één paraplu zodat er beter wordt samengewerkt en er gezamenlijk activiteiten worden opgezet.
- Hengelo heeft een geschiedenis in de kunst. De stad bezit veel schilderijen van grote culturele betekenis. Pro Hengelo wil deze kunstschaten toegankelijk maken voor een breed publiek.
- Alle voetbalverenigingen in Hengelo (dus ook Beckum) worden voorzien van een kunstgrasveld.
- We blijven investeren in de sportvoorzieningen in de verschillende wijken. Met het ontwikkelen van het vernieuwde sportpark voor voetbalvereniging Tubantia zal in 2010 een aanvang worden gemaakt.
- Het Denksport Centrum in Hengelo verdient onze steun.
- Bij de komst van het woon zorgcomplex in Beckum dienen de bestaande sportvoorzieningen gehandhaafd of vervangen te worden.
- Het is van groot belang dat jongeren al op jonge leeftijd kennis maken met sport. We willen het sporten door de jeugd stimuleren door de toegankelijkheid van sportverenigingen en door het organiseren van nevenactiviteiten voor jeugdigen te bevorderen.
- Kinderen worden in de gelegenheid gesteld om via school hun zwemdiploma te behalen.
- Sport is financieel bereikbaar voor iedereen op elke leeftijd.

- Ook na 2011 de gemeentelijke subsidie ten behoeve van de exploitatiekosten voor het in stand houden van het Tuindorpbad continueren. De gelegenheid tot zwemmen in de wijk het Tuindorp dient te worden gehandhaafd.
- De gemeente blijft de Thales FBK-games subsidiëren. Uit zowel sportief, recreatief als promotioneel oogpunt zijn de FBK-games onlosmakelijk verbonden met Hengelo, en zijn zij een visitekaartje voor onze stad.
- De gemeente moet extra aandacht besteden aan die groepen inwoners die te weinig aan sport doen, zoals ouderen, allochtone vrouwen en jongeren in achterstandbuurten. Ouderen hebben behoefte aan sport- en ontmoetingsplekken in de buurt zelf: organiseer sportaanbod.
- We willen dat sportparken intensiever worden gebruikt. Dat kan door het openstellen van velden voor medegebruik door buurtbewoners of wijkorganisaties.
- De gemeente moet sportclubs niet teveel belasten met regelgeving en procedures, zeker niet omdat het aantal vrijwilligers bij veel verenigingen gering en vaak terugloopt. De gemeente is bereid om samen met de verenigingen te bekijken hoe financiële en administratieve ondersteuning geboden kan worden.
- De gemeente stimuleert de aanleg van fiets- en wandelpaden en joggingroutes. Het gebruik hiervan zal worden geëvalueerd.

15. Geen integratiebeleid maar probleembestrijding

Integratiebeleid wordt afgeschaft en het pampieren van cultuurverschillen beëindigd. Het gemeentebestuur van Hengelo maakt geen enkel onderscheid tussen inwoners van autochtone of allochtone herkomst. Bovendien geldt een onvoorwaardelijk respect voor de grondrechten van ieder individu. Integratie is meedoen in de samenleving en aanpassing aan waarden en normen die in de samenleving gelden. Dit geldt voor alle inwoners van Hengelo.

De nieuwe aanpak leidt tot de volgende beleidsmaatregelen:

- Uiteraard zijn er cultuurverschillen tussen de inwoners van de stad. Uitgangspunt is echter dat iedereen op de eerste plaats Hengeloër is en voldoet aan alle rechten en plichten die gesteld worden aan het inwonerschap van de stad.
- Het gemeentebestuur heeft respect voor ieders culturele- of godsdienstige overtuiging. Er is oog voor de problemen die cultuurverschillen met zich meebrengen. De gemeente zet vooral in op het wegnemen van problemen en achterstanden die deelname aan de samenleving in de weg staan. Het beleid is gericht op individuen ongeacht hun herkomst of geslacht, het versterken van hun persoonlijke verantwoordelijkheden en het vergroten van hun maatschappelijke kansen.
- Bij probleembestrijding draait alles om het aangaan van rechten en plichten. Dit heeft betrekking op het bestrijden van taalachterstand, te kort schietende arbeidskwalificaties, discriminatie op de arbeidsmarkt, het toepassen van de leerplicht, het verbeteren van woonomstandigheden, de hulp bij solliciteren, het wegnemen van onvoldoende studieprestaties door te kleine behuizing, het versterken van de arbeidsoriëntatie, etc. Het maakt niet uit of de inzet van de gemeente allochtone of autochtone Nederlanders betreft. Overal geldt voor Pro Hengelo: gelijke monniken, gelijke kappen.
- In het gemeentelijk beleid staat de vrijheid van het individu voorop. De vrijheid van de een mag echter nooit ten koste mag gaan van de vrijheid van een ander. De overheid ziet daarop toe, corrigeert, waarborgt en beschermt. We noemen bijvoorbeeld het bestrijden

van burengerucht of overlast op straat, de handhaving van de leerplicht voor meisjes, de vestiging van een nieuw godshuis, de opvang van bedreigde vrouwen en meisjes, de vrijheid van homo's en lesbiennes, het opleggen van straat- en stadverboden na zedenmisdriven, bedreigingen tegen leven en goed, bescherming tegen eerwraak of het geven van hulp bij een dreigende ongewenste uithuwelijking.

16. Financieel beleid

De regering gaat vanaf 2010 grote bezuinigingen opleggen aan gemeentebesturen. Een bezuiniging van 20 % op het totale budget wordt niet uitgesloten geacht. Mocht het zover komen, dan is Pro Hengelo voorstander van een strak uitgavenbeleid op basis van de inkomsten. Subsidies zijn geen automatisme en een begrotingstekort wordt niet geaccepteerd.

- De belangrijkste uitgavenpost van de gemeente zijn lonen en salarissen voor ambtenaren, politici en gesubsidieerde instellingen. Bij "grote" bezuinigingen is een eerste prioriteit voor Pro Hengelo het terugdringen van de organisatiekosten met 25 %. Uitgangspunt daarbij is dat werk boven inkomen gaat.
- Het nieuwe college van B&W geeft het goede voorbeeld gelet op de dreigende bezuinigingen. Er zal een bezuiniging van 25 % op de loonkosten van wethouders worden bereikt door de nieuwe wethouders formeel in deeltijd aan te stellen. Dit leidt tot een minimale besparing van één fte wethouder. Het voornemen gaat direct in bij het begin van de nieuwe collegeperiode.
- Binnen de ambtelijke organisatie wordt kritisch gekeken naar relatief dure inhuurkrachten en adviseurs. Het budget daarvoor gaat ten minste 25 % naar beneden.
- De voorzieningen voor de inwoners kunnen op dit moment onmogelijk worden gevrijwaard van bezuinigingen. Waar mogelijk worden deze voorzieningen echter ontzien door eerst naar de loonkosten te kijken.
- Er wordt **niet** bezuinigd op budgetten voor de minst draagkrachtige inwoners van de stad, zoals het armoedebeleid.
- Bij de bezuinigingen worden de inwoners ingeschakeld voor het aanbrengen van ideeën voor bezuinigingsmogelijkheden.
- De jaarprogramma's van de gemeente moeten verbeterd worden. Ze zijn mooi gedrukt en hebben een schitterende vormgeving, maar inhoudelijk zijn de programma's vaag en ontoegankelijk. Hieraan moet zo spoedig mogelijk een einde komen, zodat de bewoners kunnen zien waaraan het belastinggeld wordt uitgegeven.
- Jaarlijks wordt een overzicht gemaakt van de verstrekte subsidies als onderdeel van de jaarbegroting.

open, eerlijk, anders